

सूर्यप्रसाद पाण्डे

रोजेर विषय बुभेरे विद्यालय

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसई) को नतिजा सार्वजनिक भएको दुई साता बित्न लागेको छ। विद्यालयमा कक्षा ११ मा भर्नाको चहलपहल सुरु भइसकेको छ। केही विद्यालयले भर्नाको फाराम वितरण गरिरहेका छन् भने केहीले पहिलो चरणको प्रवेश परीक्षा सञ्चालनको तयारी पनि गरिरहेका छन्। यसबिचमा विद्यार्थी तथा अभिभावक कक्षा ११ मा भर्ना हुने शैक्षिक संस्थाको खोजी तथा परामर्शमा जुटिरहेका छन्।

तेर्सो कक्षा ११ मा आफूले पढ्ने विषय कस्तो होला ? यो विषय पढेपछि उच्च शिक्षामा आफूले रोजेको विषय पढ्न पाइएला कि नपाइएला वा आफूले रोजेको शैक्षिक संस्थाले स्तरीय र सिपमूलक शिक्षा दिन्छ कि दिँदैन भन्नेमा विद्यार्थी तथा अभिभावकसमेत दुविधामा छन्। स्वदेशी तथा विदेशी श्रमबजारमा तौर प्रतियोगिता भएको आजको विश्वमा हरेक क्षेत्रमा अवसर र चुनौती थपिँदै गइरहेका छन्। यस्तो बदलिँदो परिवेशको चुनौतीपूर्ण श्रमबजारमा खरो प्रतियोगिता गर्न सपयको माग अनुसार आफूले अध्ययन गर्ने विषयको छनोट होस पुर्‍याएर गर्नु पर्छ। तसर्थ कुन विषय किन र कहाँ पढ्ने ? अभिभावक र अनुभवको सल्लाह र सुझाव लिएर मात्र अभिभावक तथा विद्यार्थीले कक्षा ११ मा भर्ना प्रक्रिया अघि बढाउनु पर्छ।

त्योभन्दा ठुलो दुविधा विद्यार्थीलाई अहिले परीक्षामा आफूले प्राप्त गरेको ग्रेड प्वाइन्ट एभरेज (जिपिए) ले पनि

कतिपय विद्यार्थीले एसईमा आएको ग्रेडका आधारमा पनि आफूलाई अब्बल र कमजोर ठान्ने गरेका छन्। यी सबै भ्रमलाई चिरेर विद्यार्थीको चाख र रुचिलाई कुण्ठित गर्न नहुने यस क्षेत्रका ज्ञानकारहरूको भनाइ छ। विषय छान्दा सबैभन्दा पहिले विद्यार्थीले आफ्नो रुचि बुझ्नु पर्छ। आफू के पढ्ने, कुन विषयमा जाने वा कुन विषयमा रुचि छ भन्ने स्पष्ट भए त्यो उद्देश्य हासिल गर्न के पढ्ने, कुन बाटो हिँड्ने थप स्पष्ट हुन सक्ने ज्ञानकारहरूको भनाइ छ।

अहिले नै उद्देश्य पहिल्याउन गाह्रो परेको छ भने आफू कुन कुन विषय पढ्दा रमाउँछु र ती विषय कुन सप्ताहमा पढ्छु भनेर बुझ्न जरुरी छ। त्यसैले विषय छान्दा आफ्नो रुचिलाई पहिल्याउनु नै सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण आधार हो। विद्यार्थीले जहाँ, जुन विषय पढ्ने पनि हुन्छ। हरेक विषयको उत्तिकै महत्त्व छ। बाबुआमाले धान्न सक्ने सचको अवस्था हेरेर विषय रोज्ने हो। बाबुआमासँग आर्थिक समस्या छ, छात्रवृत्ति पनि पाइने अवस्था रहेन भने जुन विषय सजिलो लाग्छ, त्यही पढ्नु पर्छ। विज्ञान पढेर चिकित्सक वा इन्जिनियर नै बन्नु पर्छ भन्ने छैन, शिक्षा पढेर शिक्षक नै बनिन्छ भन्ने कुनै निश्चित छैन।

विश्व निकेतन माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक हेरम्बरज कँडेलले कक्षा ११ को कोर्स एकलपथीय भएकाले विद्यार्थीको रुचि र क्षमता हेरेर

प्राविधिक शिक्षा पढेका विद्यार्थीमध्ये ८० प्रतिशत रोजगारीमा लागेका छन्, अन्य विषयको तुलनामा प्राविधिक धारको पढाइ रोजगारमुखी हुन्छ

महेश भट्टराई, सदस्यसचिव, सिटिडिपटी

विषय छनोट गर्नुपर्ने बताउनुभयो। “प के बन्ने ? रुचि र क्षमता अनुसार मैले कुन विषय पढ्नु पर्छ, त्यसमा विद्यार्थीले ध्यान दिनु पर्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “यो माथलामा अभिभावक तथा अग्रजहरूले सुझाव दिन सक्छन् तर विद्यार्थीलाई बाध्य पार्नु हुन्न।”

अहिले ११ र १२ लाई विद्यालय तहकै शिक्षामा ल्याइएको छ तर पनि अधिकांश विद्यार्थी, स्कुल तथा सञ्चालकदेखि अभिभावकसम्मको बुझाइ भने अहिले पनि सङ्कायमै छ। सङ्काय हुन्थ्यो भने निश्चित विषय मात्र राखिएका हुन्थे। सङ्काय नभएका कारण ११ र १२ मा विषय छनोटमा ध्यान दिइएन भने उच्च शिक्षा अध्ययनमा भने समस्या पनि पर्न सक्छ। तसर्थ कक्षा ११ र १२ मा पढेको विषयले नै उच्च शिक्षाको ढोका खुल्ने हुनाले उच्च शिक्षाका के पढ्ने हो त्यसैका आधारमा विषय छनोट गर्नुपर्ने कलङ्कोस्थित एडमार्क एकेडेमीका प्राचार्य शिव अधिकारीले बताउनुभयो। स्नातक तहमा पढ्न चाहेको सङ्काय र विषयलाई आधार मानेर कक्षा ११ र १२ मा विषय छनोट गर्न सकेको अवस्थामा विद्यार्थीलाई सहज हुने अधिकारीको भनाइ छ।

कक्षा ११ मा नेपाली, अङ्ग्रेजी तथा सामाजिक अध्ययन गरेर तीन वटा अनिवार्य विषय छन् भने अरू ऐच्छिक विषय छन्। ऐच्छिक विषयलाई चार खण्डमा विभाजन गरिएको छ। जस अन्तर्गत ७९ वटा विषय छन्। ७९ वटा विषयबाट तीन वटा छान्नुपर्ने भएकाले विद्यार्थीलाई केही समस्या पर्न सक्छ। यस्तो अवस्थामा विद्यालय, शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सम्बन्धित स्थानीय तह, रेडियो, टेलिभिजन र अनलाइन माध्यमबाट कार्यक्रम गरेर विद्यार्थीलाई विषयको महत्त्वबारे परामर्श

दिनुपर्ने बताउँदै शिक्षाविद् प्राडा कोइरालाले यसले विषय छनोटमा विद्यार्थीलाई सहज हुने उल्लेख गर्नुभयो। विद्यार्थीले ऐच्छिक खण्ड अन्तर्गत पनि न्यूनतम तीन वटा विषय छान्नुपर्ने हुन्छ। साथै एउटै समूहबाट दुई वटा विषय छनोट गर्न मिल्दैन।

एउटा समूहबाट एउटा विषय मात्रै लिनु पर्छ। चौथो समूहबाट पनि विद्यार्थीले चाहिने पढ्न त पाउँछन् तर विद्यार्थीलाई भार धेरै पर्ने भएकाले चौथो समूहबाट पढ्ने सम्भावना कम हुन्छ। राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका अनुसार कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थीमध्ये धेरैजसो वाणिज्य समूह अन्तर्गतका रहने गरेका छन् तर एसई उतीर्ण विद्यार्थीले आफूले रोजेको विषय पढ्न पाउने राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले स्पष्ट पारिसकेको छ।

कुन खण्डमा कुन विषय ?

पहिलो खण्डमा ऐच्छिक पहिलो पत्रमा १५ वटा विषय छन्। भौतिक विज्ञान, लेखाका सिद्धान्तहरू, ग्राफी विकास, विधिशास्त्र र कानुनी सिद्धान्त, स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा, खेलकुद विज्ञान, बालविकास र सिकाइ, मनोविज्ञान, इतिहास, लैङ्गिक अध्ययन, अतिथि सत्कार व्यवस्थापन, बाली विज्ञान, प्राकृतिक चिकित्सा, मानव मूल्य शिक्षा र मूर्तिकला पढ्न सकिन्छ।

» बाँकी पृष्ठ (घ) मा

विषय छनोटसँगै यी कुरा ख्याल गरौं

- विषय छनोटमा विद्यार्थीलाई प्रेसर नदिने।
- रुचि अनुसार विषय पढ्ने।
- विज्ञाबाट सल्लाह सुझाव लिने।
- आफ्नो आर्थिक अवस्था हेर्ने।
- आफूलाई पढ्न सक्छु भन्ने लागेको विषय रोज्ने।
- आफूले पढ्ने विषयको बजारमा माग बुझ्ने।
- रोजगारमूलक विषय छ, छैन हेर्ने।
- पढिसकेपछि फाइदा बेफाइदा हेर्ने।
- विद्यालयको भौतिक संरचना।
- ल्याब/लाइब्रेरी।
- कलेजको व्यवस्थापन।
- शिक्षक कस्ता छन्।

खडा गरेको छ। राम्रो ग्रेड ल्याउनेले पढ्ने विषय राम्रो हुने र तल्लो ग्रेड ल्याउनेले पढ्ने विषय नराम्रो हुने भन्ने आपबुझाइले यसलाई थप मलजल गरेको छ। यो भ्रमबाट मुक्त भएर मात्र विद्यार्थी शैक्षिक संस्थाको परामर्शमा जानु उपयुक्त हुन्छ।

कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान, व्यवस्थापन, मानविकी, कानून या अन्य जे विषय पढ्ने पनि यी कुनै ठुलो वा बढी महत्त्वपूर्ण र अर्को सानो वा कम महत्त्वपूर्ण भन्ने छैन। यी विषयमध्ये कुनै पहिलो दर्जा र अर्को दोस्रो दर्जाको होइन। सबै विषय आआफ्ना विषयमा उत्तिकै महत्त्वपूर्ण छन्। पढाइमा राम्रा विद्यार्थीका लागि सबै विषयमा रोजगारी र पेसागत विकासको उत्तिकै सम्भावना रहने बताउँदै शिक्षाविद् प्राडा विद्यानाथ कोइरालाले भन्नुभयो, “मुख्य कुरा विद्यार्थीको चाख र रुचि के हो भन्ने कुरा यकिन गर्न सक्नु पर्छ। सप्ताहको ट्रेन्ड र त्यसैका आधारमा सृजित पारिवारिक दबाब विद्यार्थीको शैक्षिक र पेसागत उपलब्धिका लागि प्रत्युत्पादक बन्न सक्छ।”

उहाँका अनुसार जिपिएको आधारमा कक्षा ११ मा भर्नाका लागि विद्यार्थीको चाख र रुचिलाई कुण्ठित गर्नु हुँदैन। विद्यार्थीलाई कक्षा ११ र १२ मा पढाइ हुने विषय तथा त्यसपछि उच्च शिक्षामा पढ्न पाइने अन्य विषयबारे आधारभूत ज्ञान र त्यससँग सम्बन्धित पेसाको कामको प्रकृतिका बारेमा विद्यार्थीलाई सुसूचित गराउन आवश्यक रहेको शिक्षाविद् प्राडा कोइरालाको सुझाव छ। पछिल्लो समय बजारमा गैरप्राविधिक विषयभन्दा प्राविधिक विषय ‘राम्रा’ भन्ने बुझाइले जरो गाड्ने छ, अर्थात् बजारमा प्रशस्तै खुलेका स्कुल र सामाजिक सञ्जालदेखि मूलधारका सञ्चारमाध्यमबाट प्रकाशन/प्रसारण भइरहेका प्रचारप्रसारका सामग्रीले पनि विद्यार्थी अभिभावकलाई एक प्रकारको भ्रम नै छरेको छ। यही भ्रमका कारण

Shape YOUR Future

OVER 250 Scholarships

Admissions Open for Grade XI

+2 Science Management

KIST College & SS invites applications from interested students for its +2 programs for the academic session 2024–26.

Entrance cum Scholarship Test
8 July 2024 (24 Ashadh 2081)

Forms are available at the College and also online at admission.kist.edu.np

High Quality Education at a Most Affordable Cost

KIST COLLEGE & SS

PO Box 20828, Kamalpokhari, Kathmandu, Nepal
Tel: 4534990, 4534178, Email: info@kist.edu.np
www.kist.edu.np

Commitment to Excellence

The Times
INT'L COLLEGE/SS
an ISO Certified College

THE TIMES
INT'L COLLEGE/SS
Dillibazar, Kathmandu
01-4541168 4541167

Admissions Open For
+2 Science Management Humanities Law

Entrance Date:
26th Ashad, 2081 Wednesday
July 10, 2024
Time: 11:30 AM

More Info:
01-4541167, 4541168

Visit Us:
www.timescollege.edu.np

+2[NEB] | BCA | BBM | BBS | BA/BSW | MBS (TU Affiliated)

विज्ञान विषयलाई सदावहार मान्न सकिन्छ। विज्ञान विषय लिएर कक्षा ११ र १२ पूरा गरिसकेपछि उच्च शिक्षामा जुनसुकै विषयमा पनि भर्ना हुन पाइन्छ।

ज्ञान बढाउन विज्ञान

कक्षा ११ मा भर्नाका लागि तम्तयार भएर बसेका विद्यार्थी अलमलमा पनि पर्न सक्छन्- विज्ञान पढेो वा व्यवस्थापन वा के विषय लिने होला ? स्वाभाविक हो, कक्षा ११ मा सही विषय छनोट गर्न सहज नहुन पनि सक्छ। आफन्तले भन्छन्- फलानो विषय पढ्नुहोस्। अर्कोले सुफाव दिन्छन्- फलानो विषय पढेपछि सबैभन्दा राम्रो हुने छ। अनि साथीले भन्थान्- फलानो विषयको माग बजारमा निकै छ, त्यही पढ्नु पर्छ ल ?

यता जाने कि उता जाने ? सही समयमा सही निर्णय गर्न सके भविष्य पनि सही दिशामा अगाडि बढ्न सक्छ, विषय छनोटमा सही निर्णय गर्न नसक्दा शैक्षिक यात्रा कठिन पनि हुन सक्छ। त्यसैले यो समय निकै सोचविचार गरेर अगाडि बढ्ने समय हो। त्यो भनेको डच्छा, चाहना र माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) मा प्राप्त गरिएको स्तरीकृत अड्क अर्थात् जिपिमा भर पर्दछ।

अब हामी चर्चा गरौं विज्ञानको। विज्ञान पक्कै पनि कठिन विषय हो। हुन त सबै विषय आआफ्नो ठाउँमा कठिन छन् तर तुलनात्मक रूपमा यसलाई आफू बढी कठिन विषयका रूपमा लिइन्छ। त्यसैले कम जिपिए प्राप्त

गरेकाहरूले विज्ञान विषय छनोट गर्न आँट गर्दैनन्। कक्षा १२ मा राम्रो जिपिए ल्याउन नसक्ने अवस्था रहन्छ भने कक्षा ११ मा विज्ञान विषय छनोट गर्नु त्यति उपयुक्त हुँदैन भन्ने सुफाव शिक्षाविद्ले दिँदै आएका पनि छन्।

त्यसैले कक्षा ११ मा विज्ञान विषयमा भर्ना भएकामध्ये केहीले बिचैमा अन्य विषय परिवर्तन गर्ने गरेका पनि छन्। सुरुमा आँट गरिन्छ। भर्ना भइन्छ तर पढ्दै जाँदा पार लगाउन नसकिने अवस्था लामन सक्छ र बिचैमा अरु विषय परिवर्तन गर्नुपर्ने बाध्यता सिर्जना हुन सक्छ। समयमा विद्यार्थीले आफ्नो क्षमता बुझ्न सके ठिक हो तर हिला भइसक्दा काम नलामन सक्छ। त्यसैले निकै सावधानीका साथ विषय छनोटमा ध्यान दिनु पर्छ भनिएको हो।

कक्षा १० र कक्षा ११-१२ को पाठ्यक्रममा निकै अन्तर छ। एसईईमा विज्ञान विषयमा ए फ्लस वा ए ल्याउन जति सजिलो छ, त्योभन्दा निकै कठिन कक्षा ११ र १२ मा ए वा ए फ्लस प्राप्त गर्न हुने गरेको छ। त्यसैले एसईईमा विज्ञानमा ए ल्याउँदैमा कक्षा ११ र १२ मा पनि उसै मेहनतले अब्बल ग्रेड ल्याउन सकिन्छ भन्ने गलत हो। तसर्थ विज्ञान विषय लिन कक्षा १० मा भन्दा बढी मेहनत पर्छ।

अभिभावकले आफ्ना छोराछोरी चिकित्सक वा इन्जिनियर बनून् भन्ने चाहन्छन्। हुन त अहिले तीभन्दा अन्य क्षेत्र पनि आकर्षक बनेका छन् तैपनि चिकित्सा र इन्जिनियरिङ क्षेत्रको आकर्षण उतिकै छ। त्यसैले प्रायः अभिभावक एसईईमा जिपिए ३.० भन्दा माथि प्राप्त गरेका आफ्ना छोराछोरी विज्ञान विषय नै लिएर पढून् भन्ने चाहन्छन्। अभिभावकको दबाबमा विज्ञान विषय पढ्नु हुँदैन। आफ्नो क्षमता आफैँलाई थाहा हुन्छ। अभिभावकका लागि विज्ञान पढिदिने होइन, आफ्ना लागि पढ्ने हो। विज्ञान पढ्न कठिन लाग्ने देखिएमा अभिभावकलाई कारणका बारेमा खुलस्त भनिदिनु पर्छ। अभिभावकलाई 'कन्भिन्स' गर्नु पर्छ। रुचिका साथै क्षमताप्रति पनि उतिकै हेक्का राख्नुपर्छ। सक्छु भन्ने लागेमा विज्ञान धेरै नै राम्रो विषय हो। विज्ञान विषय लिएकाले पछिसम्म पनि राम्रो प्रगति गरेका छन्। यस विषयले विद्यार्थीलाई निकै मेहनत गर्न सिकाउँछ। कक्षा ११ र १२ मा मेहनत गर्ने बानीले पछिसम्म पनि मेहनत गर्न प्रेरित गरिन्छ। त्यस्ता विद्यार्थीमा स्नातक, अनुसन्धान गर्ने बानी पनि बस्छ। सोच नै फरक हुन्छ। बौद्धिक क्षमता अन्यभन्दा फरक हुन सक्छ।

विज्ञान विषयलाई सदावहार मान्न सकिन्छ। विज्ञान विषय लिएर कक्षा ११ र १२ पूरा गरिसकेपछि उच्च शिक्षामा जुनसुकै विषयमा पनि भर्ना लिन पाइन्छ। कुनैका लागि पनि बाटो बन्द हुँदैन तर अन्य विषय लिएकाले उच्च शिक्षामा विज्ञान विषय लिन भने पाउँदैनन्। तसर्थ विज्ञानको फाइदा यसलाई पनि मान्न सकिन्छ। कक्षा १२ पूरा गरेपछि चिकित्सा वा इन्जिनियरिङ वा बिएससीलगायतका विषय अध्ययन गर्न नचाहने भए व्यवस्थापन, शिक्षा, कानून आदि विषयमा 'जम्प' गर्न मजाले सकिन्छ। विद्यालय तह अर्थात् कक्षा १२ पछि विज्ञान विषय छाडेर अन्यमा 'जम्प' गरी प्रगति गरेकाहरू थुप्रै छन्।

उच्च शिक्षामा बिएससी, बिटेक (फुड), बिएससी कम्प्युटर साइन्स एन्ड इन्फर्मेसन टेक्नोलोजी, बिएससी टेक्नोलोजी एन्ड म्यानेजमेन्ट, न्युटिसन एन्ड डाइटेटिक्स, हर्टिकल्चर एन्ड फ्लोरिकल्चर म्यानेजमेन्ट, केमेस्ट्री, बोटोनी, जुलोजी, जियोलोजी, हाइड्रोलोजी एन्ड मेटेरोलोजी, माइक्रोबायोलोजी, इन्फार्मेटिक्स साइन्स, स्ट्याटिस्टिक्स, बायो टेक्नोलोजी, हुपन बायोलोजीलगायतका विषय अध्ययन गर्नुपरेमा कक्षा १२ मा विज्ञान विषय लिएकै हुनु पर्छ। कक्षा १२ का जीव

समूहका विद्यार्थीले उच्च शिक्षामा बोटोनी, जुलोजी र माइक्रोबायोलोजी तथा भौतिक समूहकाले भौतिकशास्त्र, गणित र तथ्याङ्कशास्त्र विषय लिन सक्छन्। हुन त अहिले समूहको व्यवस्था नभए पनि पम्परादेखि यसै गरी बुझिँदै आएको छ।

इन्जिनियरिङ विषयमा उच्च शिक्षा आर्जन गर्न कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय नै लिएको हुनु पर्छ। इन्जिनियरिङको उच्च शिक्षामा सिभिल, मेकानिकल, कम्प्युटर, एरोनटिकल, बायोमेडिकल, इलेक्ट्रिकल, केमिकल, कम्प्युनिकेसन, आर्किटेक्चर, जियोम्याटिक्स, हाइड्रोपावर, क्लाइमेट चेन्ज, ट्रान्सपोर्टेसन इन्जिनियरिङ एन्ड म्यानेजमेन्टलगायतका विषय इन्जिनियरिङ अन्तर्गत अध्ययन गर्न सकिन्छ।

चिकित्साशास्त्र अहिले पनि उतिकै आकर्षणको विषय हो। जति आकर्षक छ त्योभन्दा बढी मेहनत पर्छ। पहिले जस्तो एम्बिबिएस अध्ययन गरेर मात्र पुग्दैन, अब त एमडी पनि आवश्यक परिसकेको छ। तसर्थ चिकित्साशास्त्र विषय अध्ययन गर्न चाहनेले पनि पढी पनि गर्नु पर्छ भन्ने सोच अहिलेदेखि बनाउँदा हुन्छ। यो शिक्षा तुलनात्मक रूपमा निकै महँगो र स्वर्चिलो पनि छ। एम्बिबिएस पूरा गर्न छात्रवृत्तिबाहेककाले कम्तीमा ५० लाख रुपियाँ खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। चिकित्साशास्त्र विषय अन्तर्गत एम्बिबिएस, बिपिएच, बिआटन, बिएससी एमएलएल, बिएससी एमआइटी, बिआर्थोलोजी, विफर्मा, बिएससी हुपन बाइलोजीका साथै स्नातकोत्तर तहमा २५ भन्दा बढी विषयमा एमपी र एपएस अध्ययन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। त्यसबाहेक नर्सिङ र आयुर्वेदको उच्च शिक्षा आर्जन गर्न पाउँछन्।

वनविज्ञान विषय अध्ययन गर्ने चाहना राख्नेले कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय नै लिएको हुनु पर्दछ। बिएससी फरेस्ट्रीका साथै स्नातकोत्तरमा नेचुरल रिसोर्स म्यानेजमेन्ट, वाटरसेड म्यानेजमेन्ट, फरेस्ट्री म्यानेजमेन्टलगायतका विषय अध्ययन गर्न सकिन्छ। उच्च शिक्षामा कृषिविज्ञान विषय लिने चाहना राख्ने विद्यार्थीले पनि कक्षा ११ मा विज्ञान विषय अनिवार्य लिएको हुनु पर्दछ। बिएससी एजी, बिएससी भेटेरिनरी साइन्स एन्ड हजबेन्डरी (बिभिएससी एन्ड एएच), डेरी टेक्नोलोजी, एमएससी इन एनिमल साइन्सलगायतका विषय अध्ययन गर्न सकिन्छ।

अहिले विमानचालक (पाइलट) प्रतिको आकर्षण पनि खासै घटेको छैन। धेरैअगाडि जुनसुकै विषय लिएर विमान चालकको तालिम लिन पाइन्थ्यो तर अब त्यस्तो छैन। विज्ञान विषय नै लिएको हुनुपर्ने नियम छ। यो पनि महँगो शिक्षा भए पनि यसको आकर्षण निकै छ। आम्दानीजतिकै जोखिम र रोजगारीको समस्या पनि छ। पछिल्ला वर्षमा सूचना प्रविधिको आकर्षण हवाफै बढेको पाइन्छ। यसको रोजगारी अवस्था पनि राम्रो छ। सूचना प्रविधि विषय लिएर उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न चाहनेले कक्षा ११ मा विज्ञान विषय अध्ययन गर्नुपर्ने हुन्छ।

- प्रकृति अधिकारी

Global College Associate

Admissions Open for Grade 11

SHAPING FUTURE DOCTORS, ENGINEERS, & SCIENTISTS...

Entrance Exam Date:

**23 Ashad 2081
7 July 2024
(Sunday)**

An Exclusive Center of
+2 Science

Contact Us:
Devkota Sadak, Mid Baneshwor
+977-1-5970317
science@globalcollege.edu.np
sci.globalcollege.edu.np

www.trinity.edu.np

+2 Program

Science Management

TRINITY INTERNATIONAL SS & COLLEGE invites applications from post-SEE/equivalent students for the +2 programme.

Eligibility

Applicants must have the following minimum levels in SEE or equivalent exams:

Science	Management
GPA 2.8	GPA 2.2

Key Dates

Entrance cum scholarships Tests

Tuesday, 9 July, 2024 (25 Ashadh, 2081)

Attractive Scholarships

based on the
SEE Results & Trinity Entrance Test

Dillibazar Height, Kathmandu, Nepal, Tel: +977 1 4545955/4545956
Email: admissions@trinity.edu.np

Education for the Future

दिनेश लुइटेल

समाज बुझ्न कानून

थाहा थिएन भनेर गल्ली गढीमा कानूनले छुट दिँदैन। न्यायको क्षेत्रमा एउटा उक्ति प्रसिद्ध छ, ‘कानूनको अन्तिमता क्षम्य हुँदैन। सबैले कानून जानेकै हुनु पर्छ।’ यो प्रसिद्ध उक्ति कानुनी राज्यमा यसको महत्त्वलाई प्रस्ट पार्छ। सामान्य ज्ञान प्राप्त गर्ने पुरानो पुस्ताले १० वर्ष पौतारिनुपर्ने बाध्यतालाई प्रविधिले १० मिनेटमा छोटाइदिएको छ। त्यसैले आजको युवा पुस्ताले विद्यालय तहदेखि नै सामाजिकशास्त्र अर्थात् कानूनको अध्ययनलाई आकर्षक विषय मान्दै आएको छ।

अहिले विद्यार्थीले एसइईपछि दुईवर्षे कानूनको पाठ्यक्रम पढ्न पाउँछन्। त्रिपुरेश्वरस्थित विश्व निकेतन माध्यमिक विद्यालयका कानून विषयका शिक्षक कुमार अधिकारीका अनुसार कक्षा ११ मा कानून पढ्ने विद्यार्थीले अनिवार्य विषयबाहेक सवैधानिक कानून, कार्यविधि कानून, विधिशास्त्र तथा कानुनी सिद्धान्त पढ्छन्। कक्षा १२ मा नेपालको कानून प्रणाली, कानुनी प्रयोग, देवानी कानून र फौजदारी कानून तथा न्याय पढ्न पाउँछन्।

विज्ञान पढेर एम्बिबिएस र आइओईमा नाम निकाल्न सक्ने विद्यार्थीको आकर्षण कानूनमा रहेको उहाँको अनुभव छ। अधिकारी भन्नुहुन्छ, “पछिल्लो समय एम्बिबिएस र आइओई इन्जिनियरिङको प्रवेश परीक्षाभन्दा बि.एल.एल.बीको प्रवेश परीक्षामा कडा प्रतिस्पर्धा भइरहेको छ। कक्षा ११ र १२ पास गरेर विदेश जान्छु भन्ने भन्दा पनि सुदूर भविष्य देखेका विद्यार्थीको आकर्षण कानूनमा छ।” यो विषय पढ्न थालेपछि कम्तीमा सात वर्षको धैर्य आवश्यक हुने उहाँ बताउनुहुन्छ। चर्चित कानून व्यवसायीको बोलीचाली र प्रभावले कतिपय विद्यार्थी आकर्षित भएको अनुभव अधिकारीसँग छ। कतिपय पुराना कानून व्यवसायीका छोराछोरीले यो विषय पढ्न चाहन्छन्।

कक्षा ११ र १२ देखि नै कानून पढ्नेलाई बि.एल.एल.बीको प्रवेश परीक्षामा प्रतिस्पर्धा गर्न सहज हुने हुँदा कानूनमा विद्यालय तहदेखि नै आकर्षण बढेको अधिवक्ता स्वस्तिका दङ्गालको बुझाइ छ। विद्यालय तहमा कानूनको आकर्षण बढ्नुको कारण खोल्दै अधिवक्ता दङ्गाल भन्नुहुन्छ, “कक्षा ११ र १२ मा अनिवार्य विषयबाहेक सबै कानून नै पढ्नु पर्छ। यो पढाइले सीमित कोटाका लागि हुने बि.एल.एल.बी र एल.एल.बीको प्रवेश परीक्षामा प्रतिस्पर्धा गर्न सहज हुन्छ।”

पूर्वमहान्यायाधिवक्ता एवं वरिष्ठ अधिवक्ता प्राडा युवराज सङ्गीला पुलुक सङ्घीयतामा गएपछि कानून विषयको आकर्षण बढेको बताउनुहुन्छ। “देश सङ्घीयतामा गएपछि प्रदेश र स्थानीय सरकार बने। प्रदेश सरकारमा कानून बन्ने प्रक्रिया सुरु भयो। स्थानीय तहमा न्यायिक सुनुवाइ हुने हुँदा कानून व्यवसायीले देशभर काम गर्ने अवसर पाएका छन्। रोजगारीको अवसर र समाजमा परिचय हुने भएकाले राम्रो पढ्ने विद्यार्थीको आकर्षण कानूनमा बढेको छ,” प्राडा सङ्गीला भन्नुहुन्छ।

कानून एउटा मात्र विषय नभएर समाजको अध्ययन भएकाले यसमा आकर्षण बढ्नु स्वाभाविक भएको उहाँको बुझाइ छ। अर्थशास्त्र, राजनीतिशास्त्र, भौतिक विज्ञान, इन्जिनियरिङ, आधुनिक व्यवसाय, सरकारी सेवा, बैङ्क तथा वित्तीय संस्था, सार्वजनिक र निजी संस्थानलगायत हरेक क्षेत्रमा कानूनविज्ञको स्पर्चा हुने भएकाले पनि अवसरको हिसाबमा यो क्षेत्रको आकर्षण बढेको प्राडा सङ्गीलाको बुझाइ छ। कानूनले युवा पुस्तालाई देशभर अवसर दिएको उहाँ बताउनुहुन्छ। “धेरै विद्यार्थी रहर्ने भन्दा बाध्यताले विदेश जान्छन्। कानून पढेमा युवा पुस्तालाई देशभर बसेर काम गर्न पाउने आशा हुन्छ,” उहाँले भन्नुभयो।

नेपाल राष्ट्र बैङ्कका उपनिर्देशक डा. सुमन आचार्य कानून सबैले जान्नुपर्ने विषय भएकाले यसको आकर्षण

विश्वव्यापी रूपमै देखिएको बताउनुहुन्छ। “कानून सबै मानिसले जान्नु पर्छ। कानून नपढ्ने पनि जान्नु पर्छ। सरकार, संसद, कर्मचारी, उद्योगी, बैङ्कर्स सबैले कानून जान्नु पर्छ। यसको व्याख्या गर्ने निकाय न्यायालय हो। न्यायालयको नेतृत्व पनि कानून पढेकै विद्यार्थीले गर्ने हो। हामीलाई समाजका हरेक तहमा जाँदा कानून आवश्यक हुन्छ, त्यसैले विश्वव्यापी रूपमै कानूनप्रति आकर्षण बढ्दो छ।”

मानिसको जन्मदेखि नै कानुनी प्रक्रिया आवश्यक हुन्छ। कुनै पनि काम गर्दा प्राकृतिक न्यायको उल्लङ्घन हुनु हुँदैन। न्यायाधीशले पनि प्राकृतिक न्यायमा पूर्वाग्राही हुनु हुँदैन। “कारगरी सम्बन्ध जहाँ जहाँ हुन्छ त्यहाँ कानून जरुरी हुन्छ। प्रक्रिया पूरा नगरे पनि कानून उल्लङ्घन भएको मानिन्छ। मानिस जन्मिएपछि नै प्रक्रिया आवश्यक पर्छ। त्यसैले कानून विषयले विश्व समाजको तुलनात्मक अध्ययन गरेको हुन्छ। कानूनको व्याख्या गर्दा न्यायाधीशले पनि प्राकृतिक न्यायको उल्लङ्घन गर्नु हुँदैन।”

कानूनमा किन आकर्षण ?

मुलुक सङ्घीयतामा गएपछि महानगरदेखि वडा तहसम्म कानून विषयका विज्ञले अवसर पाउन थालेपछि कानूनको आकर्षण बढेको अधिवक्ता कृष्णप्रसाद मरासिनी बताउनुहुन्छ। “पछिल्लो समय सघीय र प्रदेश सांसदले स्वकीय सचिव राख्दासमेत कानून विज्ञलाई प्राथमिकता दिँदै आएका छन्। हरेक बैङ्कले कानुनी सल्लाहकार राख्छन्। जसको काम र सुविधामा आकर्षण बढ्दो छ,” अधिवक्ता मरासिनीले भन्नुभयो। स्थानीय तह अधिकारसम्पन्न भएकाले कानून विषयका जानकार व्यक्तिले लेखापढी व्यवसाय गरेरसमेत राम्रो आमदानी गर्न सक्छन्। स्थानीय तहमा मेलापिलापकर्ता छनोट

गर्दासमेत कानून अध्ययनलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिन्छ। निजी र कर्पोरेट क्षेत्रमा रोजगारी बढ्दै जाँदा कानूनविज्ञ अनिवार्य राख्नुपर्ने भएकाले थप आकर्षण बढेको छ।

कानूनमै किन आकर्षण भन्ने प्रश्नमा अधिवक्ता मरासिनी भन्नुहुन्छ, “अन्य क्षेत्रमा जागिर खानु पर्छ। निश्चित समय बसेर जागिर खाने भनेको अर्को काम गर्ने हो। कानूनको विज्ञ हुँदा आफ्नो काम परामर्शकर्ताका रूपमा स्वतन्त्र ढङ्गले गर्न सकिन्छ। त्यसैले यसमा आकर्षण बढेको छ।” अधिवक्ता विजया शर्मा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कम्पनीमा सचिव राख्नुपर्दा कानुनी विषयको जानकारी हुनुपर्ने भएकाले यसको आकर्षण कर्पोरेट क्षेत्रमा देखिएको बताउनुहुन्छ। उहाँ भन्नुहुन्छ, “कर्पोरेट क्षेत्रमा कम्पनी सचिव राख्दा कानून पढेको व्यक्ति राख्नुपर्छ। यसले सरकारीदेखि, गैरसरकारी र अन्तर्राष्ट्रिय कम्पनीसम्म कानूनका विद्यार्थीको आकर्षण छ।”

पिनाकल एकेडेमी, ललितपुरका प्रिन्सिपल डा. ऋषि तिवारी पछिल्लो समय अदालतको भूमिकाले कानूनको पढाइमा आकर्षण बढेको बताउनुहुन्छ। विगत १० वर्षदेखि कक्षा ११ र १२ मा कानून विषय अध्यापन गराउँदै आएको पिनाकलमा पाठिाले जिपिए ल्याएर एसइई उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीको आकर्षण रहेको उहाँको अनुभव छ। सर्वोच्च अदालतले सरकार परिवर्तन गर्नेसम्पको अधिकार उपयोग गरेको देखेपछि यसप्रतिको आकर्षण बढेको उहाँको बुझाइ छ। “बजारमा अहिले कानूनको ‘चारमिड’ बढेको छ। देशको राजनीतिमा कानून व्यवसायी र अदालतको भूमिका देखेर विद्यार्थी र अभिभावकको चासो बढेको देख्छु। कानूनको व्याख्या गर्ने उच्च निकाय सर्वोच्च अदालतले सरकार परिवर्तन गर्न सक्ने अधिकार देखायो। नेतृत्व विकासका लागि पनि कानून विषयमा आकर्षण छ,” उहाँको भनाइ छ।

कलेज प्रोफाइल

‘दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा द टाइम्स इन्टरनेसनल कलेज’

The Times

an ISO Certified College

सबै परिवेश, सबै समुदाय र सबै वर्गका विद्यार्थीलाई समान रूपले एउटा उर्वर धरातल निर्माण गरिदिने लक्ष्यका साथ स्थापना भएको शिक्षक संस्था हो, द टाइम्स इन्टरनेसनल कलेज। यही लक्ष्य पहिल्याउँदै कलेजले दुई दशकभन्दा बढीको यात्रा तय गरिसकेको छ र यस अवधिमा कलेजले बहुआयामिक उत्कृष्टता हासिल गर्दै अभिभावक र विद्यार्थीबाट अटल विश्वास कमाएको छ। यहाँको मूल आकर्षण भनेको गुणस्तरीय शिक्षा नै हो।

आज विश्व रोजगार बजारले स्वपत गर्ने प्रतिस्पर्धी जनशक्ति तयार गर्ने प्रतिबद्धताका साथ कलेजले प्रविधिपत्री कक्षाकोठामा प्रयोगात्मक शिक्षा दिँदै आएको छ। यद्यपि विद्यार्थीले शिक्षा आर्जन गरेर मात्र पुग्दैन, सामाजिक मूल्य मान्यताले सुशोभित पनि हुनु पर्छ भन्ने कुरालाई कलेजले जोड दिएको छ। त्यही अनुरूप विद्यार्थीलाई यस्ता गतिविधिमा सहभागी गराइन्छ, जसले उनीहरूमा जीवन र जगत्लाई हेर्ने एवं बुझ्ने दृष्टिकोण फराकिलो हुन्छ। शैक्षिक ज्ञान र सिप मात्र नभई ‘असल मानव’ बन्नका लागि कलेजले प्रेरणादायी वातावरण मिलाएको छ। हरेक विद्यार्थीलाई आद्वितीय विशेषता र विशिष्ट क्षमता बोकेको व्यक्तित्व पार्दै सफलतातर्फ फरक फरक सम्भावनाको पहिचान गरी उपयुक्त मार्गनिर्देशन गर्ने र प्रोत्साहन दिने काम कलेजले गर्दै आइरहेको छ।

साथसाथै विद्यार्थीको व्यक्तित्व विकास गर्ने, नेतृत्व क्षमता विकास गर्न कलेजले विभिन्न कार्यक्रम गर्दै आएको छ। खेलकुद, कला साहित्य, मनोरञ्जन आदिबाट विद्यार्थीमा रहेको प्रतिभालाई प्रस्फुटन गराउन पनि कलेजले सहयोगी भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ। काठमाडौँको डिल्लीबजारमा अत्याधुनिक भौतिक पूर्वाधारसहित हरेको टाइम्स कलेजमा शैक्षिक साधनस्रोत, प्रयोगशाला, खेलमैदान जस्ता सम्पूर्ण सेवा सुविधा उपलब्ध छ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

सानोठिमी, भक्तपुर

परिषद् सम्बन्धी आधारभूत जानकारी	
परिषद्को स्थापना	२०४५/११/१२
परिषद् अन्तर्गत अर्धस्वायत्त रूपमा सञ्चालित कार्यालय	३
प्रदेश कार्यालय	७
आङ्गिक शिक्षालय	६५
सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा (टेक्स) विद्यालय	६३९
साम्भेदारी स्वरूपमा सञ्चालित शिक्षालय	५८
प्रि-डिप्लोमा र डिप्लोमा/प्रमाण पत्र तहका कार्यक्रमका लागि सम्बन्धन प्राप्त निजी शिक्षालय	४०७
छोटो अवधिको सीपमूलक तालीम कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुमति प्राप्त निजी संस्था	१६२१
डिप्लोमा तथा प्रमाणपत्र तहका पाठ्यक्रम	४९
प्रि-डिप्लोमा तहका पाठ्यक्रम (अपेन्टिसिप समेत)	३३
छोटो अवधिका व्यावसायिक तालीमका पाठ्यक्रम (प्रोफेशनल कोर्स समेत)	२७४
सीप परीक्षण गरिने व्यावसायिक क्षेत्र	२७
सीप परीक्षण गरिने पैसा/व्यवसायको राष्ट्रिय सीप प्रमाणिका	३१४
सीप परीक्षणबाट हालसम्म उत्तीर्ण	५,०४,१०३

शैक्षिक सत्र २०८१/८२ का लागि प्रि-डिप्लोमा र डिप्लोमा तहमा भर्ना खुल्यो ।

किसिम	आवेदन फाराम सम्बन्धी व्यवस्था	फाराम बुझाउने अन्तिम मिति	प्रवेश परीक्षा शुल्क		प्रवेश परीक्षा मिति
			डिप्लोमा / प्रमाणपत्र	पि-डिप्लोमा	
वर्गीकृत निःशुल्क छात्रवृत्ति	<ul style="list-style-type: none">अनलाइन फाराम www.ctevtextam.org.np मा गई भर्नेशुल्क पनि अनलाइन नै बुझाउनेप्रवेशपत्र प्रिन्ट गरेर राख्ने	२०८१ साउन ४ गते शुक्रबार	रु. १,५००	रु. ५००	२०८१ साउन १२ गते शनिबार <ul style="list-style-type: none">डिप्लोमा: बिहान ८ बजेपि-डिप्लोमा: दिउँसो १ बजे
पूर्ण शुल्क	<ul style="list-style-type: none">फाराम www.ctevtextam.org.np बाट डाउनलोड गरी भर्नेआफूले अध्ययन गर्न चाहेको शिक्षालयमा शुल्क सहित फाराम बुझाउने	२०८१ साउन १२ गते आइतबार	रु. १,०००	रु. ५००	२०८१ साउन १९ शनिबार <ul style="list-style-type: none">डिप्लोमा: बिहान ८ बजेपि-डिप्लोमा: दिउँसो १ बजे

डिप्लोमा तहका कार्यक्रम		
क्र.सं.	कार्यक्रम	कोटा
स्वास्थ्य क्षेत्र		
१	नर्सिङ	४०
२	अपथात्मिक साइन्स	४०
३	सामान्य चिकित्सा	४०
४	फ्रिजियोथेरापी	४०
५	योग एन्ड नेचुरोप्याथी	४०
६	फार्मसी	४०
७	डेन्टल साइन्स	४०
८	आयुर्वेद (सामान्य चिकित्सा)	४०
९	अकुपन्चर, अकुप्रेसर एन्ड मोक्सिबुसन	४०
१०	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी	३०
११	डायग्नोस्टिक रेडियोग्राफी	३०
१२	मिडवाइफ्री	४०
इन्जिनियरिङ क्षेत्र		
१	सिभिल	४८
२	कम्प्युटर	४८
३	इलेक्ट्रोनिक्स	४८
४	इलेक्ट्रिकल	४८
५	जियोमेट्रिक्स	४८
६	इलेक्ट्रिकल एन्ड इलेक्ट्रोनिक्स	४८
७	मेकानिकल	४८
८	अटोमोबाइल	४८
९	इन्फर्मेसन टेक्नोलोजी	४८
१०	आर्किटेक्चर	४८
११	रेफ्रिजेसन एन्ड एअर कन्डिसनिङ	४८
१२	सिभिल (हाइड्रोपावर)	४८
१३	मेकट्रोनिक्स	४८
१४	बायोमेडिकल	४८
१५	एग्रिकल्चरल	४८
कृषि तथा वन विज्ञान क्षेत्र		
१	बाली विज्ञान	४०
२	पशु विज्ञान	४०
३	डिप्लोमा इन फुड एन्ड डेरी टेक्नोलोजी	४०
४	फरेस्ट्री	४०
हस्पिटालिटी तथा अन्य क्षेत्र		
१	होटल म्यानेजमेन्ट	४०
२	इन्टरप्रेनरसिप डेभलपमेन्ट	४०
३	सोसियल वर्क्स	४०

प्रि-डिप्लोमा तहका कार्यक्रम		
क्र.सं.	कार्यक्रम	कोटा
इन्जिनियरिङ क्षेत्र		
१	सिभिल	४०
२	सर्भे	४०
३	इलेक्ट्रिकल	४०
४	कम्प्युटर	४०
५	मेकानिकल	४०
६	रेफ. एन्ड एस.सी.	४०
७	अटोमोबाइल	४०
८	इलेक्ट्रोनिक्स	४०
९	वाटर सप्लाई एन्ड स्यानिटरी	४०
कृषि तथा वन क्षेत्र		
१	प्लान्ट साइन्स	४०
२	लाइभस्टक प्रोडक्सन/एनिमल हेल्थ	४०
३	भेटरिनरी साइन्स	४०
४	फरेस्ट्री	४०
हस्पिटालिटी तथा अन्य क्षेत्र		
१	प्रि-डिप्लोमा इन कलिनरी आर्ट	४०
२	प्रि-डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट	४०
३	इन्टरप्रेनरसिप डेभलपमेन्ट	४०
४	सोसियल मोबिलाइजेसन	४०
५	कम्प्युटर एप्लिकेसन एन्ड सेक्रेटरियल म्यानेजमेन्ट	४०

विस्तृत जानकारीका लागि सम्पर्क

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

मध्यपुर ठिमी-२, सानोठिमी, भक्तपुर

फोन नं. ०१-६६३०४०८, ६६३०३४२

इमेल: info@ctevt.org.np, info@ctevtextam.org.np

वेबसाइट: www.ctevt.org.np, www.ctevtextam.org.np

अजय शर्मा

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसइई) को नतिजा भर्खरै प्रकाशित भएको छ। यतिबेला विद्यार्थीको ध्यान के पढ्ने ? कहाँ पढ्ने ? भन्नेतर्फ केन्द्रित भइरहँदा कक्षा ११ र १२ को पढाइसँगै छोटी अवधिका केही उपयोगी सूचना प्रविधि (आइटी) का सिप सिक्दा करिअरमा थप टेवा पुग्छ। विद्यार्थी भाइबहिनीले अध्ययनसँगै दैनिक एक/दुई घण्टा समय निकालेर सूचना प्रविधि (आइटी) सम्बन्धी छोटी अवधिका कोर्स गर्न सक्छन्। यस्ता सिपमूलक कोर्सहरूमा वेब डेभलपमेन्ट, डिजिटल मार्केटिङ, नेटवर्किङ, साइबर सेक्युरिटी, आइओटी (इन्टरनेट अफ थिङ्स), ग्राफिक्स डिजाइन, पिडियो एडिटिङ, इथिकल ह्याकिङ, रोबोटिक्स, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स, मोबाइल एप्लिकेसन, डाटा बेस म्यानेजमेन्ट, एआई, डाटा साइन्स, एनिमेशन, प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेजलगायतका ६० घण्टादेखि १९० घण्टारम्मका छोटी अवधिका वा सोभन्दा बढी समयका कोर्स हुन्छन्। यस्ता आइटी कोर्स जीवनोपयोगी हुनुका साथै रोजगारीका लागि समेत अवसर बन्छन्।

नेपालमा एनिमेशन क्षेत्रमा अग्रणी संस्था माया एकेडेमीका अध्यक्ष इन्द्रलाल बलामीले एसइई दिउका विद्यार्थीका लागि सूचना प्रविधिका करिअर डेभलपमेन्ट तालिम भर्खरै सिध्याएका विद्यार्थीलाई लक्षित गरेर विभिन्न कोर्सका प्याकेज ल्याएको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “अहिले हामीले छोटी समयका डेटादेखि तीन महिनासम्मको कोर्स निर्माण गरेका छौं। यी कोर्सको शुल्क १० हजार रुपियाँ रहेको छ। यस्ता कोर्समा हप्तामा चारदेखि पाँच दिन मात्र पढाइ हुन्छ। अन्य समयमा विद्यार्थीलाई हामीले प्रक्टिकलका साथै अरु थप काम दिन्छौं।” अहिले छोटी अवधिका कोर्स कलेज पढ्दै गरेका विद्यार्थीलक्षित कोर्समा वेब डेभलपमेन्ट, पाइथन, प्रिमियर ग्रे (युट्युब आफैं चलाउन चाहनेका लागि एकमहिने कोर्स), डिजिटल मार्केटिङ, सर्च इन्जिन अटिमाइजेसन (एसइओ) का साथै दुई महिनाको एनिमेशन कोर्स जसमा विज्ञापन सामग्री निर्माण जस्ता एनिमेशन सिप सिकाइने उहाँले जानकारी दिनुभयो। “यस्तै हामीले भिजुअल इफेक्टको दुई महिनाको कोर्स ल्याएका छौं। साथै एक वर्ष कोर्स प्लस टु पढ्ने विद्यार्थीले गरिरहेका छन्। यी कोर्सको शुल्क महिनाको आठदेखि १० हजार रुपियाँसम्म छ। कतिपय हाम्रोसँग सम्बन्धन गरेका विदेशी विश्वविद्यालयले यस्तो कोर्स गरेका विद्यार्थीको सिप परीक्षण गरेर एकेडेमिक कोर्समा समेत लिने गरेका छन्।”

यस्तै आइटी ट्रेनिंग प्रदाता गर्ने संस्था रिकल स्पार्कका प्रबन्ध निर्देशक सिर्जना फाले विद्यार्थीलाई पढाइसँगै फुर्सदमा आफ्नो रुचि अनुसारको कुनै पनि आइटी कोर्स गर्न सुझाव दिनुहुन्छ। एसइई दिएका विद्यार्थीलाई लक्षित गरेर एएसएस अफिस प्याकेज, आइओटी, पाइथन, गेम् डेभलपमेन्ट विश्व पाइथन, डिजिटल मार्केटिङको बेसिक कोर्स सञ्चालन गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो। उहाँले यी कोर्सहरू दुई महिना (हप्ताको छ दिन, कुल ९० घण्टा) को रहेको र शुल्क २५ हजार रुपियाँ रहेकामा अहिले ५० प्रतिशत छुट दिइएको जानकारी दिनुभयो। उहाँले पढाइसँगै दैनिक एक/दुई घण्टा समय निकालेर सूचना प्रविधि (आइटी) सम्बन्धी छोटी अवधिका कोर्स गर्न सकिने बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “यस्ता सिपमूलक कोर्सहरूमा वेब डेभलपमेन्ट, डिजिटल मार्केटिङ, नेटवर्किङ, साइबर सेक्युरिटी, आइओटी (इन्टरनेट अफ थिङ्स), ग्राफिक डिजाइन, पिडियो एडिटिङ,

इथिकल ह्याकिङ, रोबोटिक्स, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स, मोबाइल एप्लिकेसन, डाटाबेस म्यानेजमेन्ट, एनिमेशन, प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेजलगायतका ६० घण्टादेखि १९० घण्टारम्मका छोटी अवधिका वा सोभन्दा बढी समयका सिपमूलक कोर्स लिन सकिन्छ। यस्ता आइटी कोर्स जीवनोपयोगी हुनुका साथै रोजगारीका लागि समेत अवसर सिर्जना गर्छन्।” उहाँका अनुसार वेब इन्जिनियरिङ चार महिनाको कोर्सको ४० हजार रुपियाँ रहेको छ। डिप्लोमा इन मल्टिमिडिया कोर्स छ महिनाको ६० हजार रुपियाँ शुल्क छ। यी कोर्स गरेका विद्यार्थीलाई शतप्रतिशत रोजगारीको व्यवस्था कम्पनीले गरेको छ। उहाँले भन्नुभयो, “हाम्रो विभिन्न कम्पनीसँग सम्बन्धन रहेको छ। हामीको पहुँचका धेरैजसोलाई जब प्लेसमेन्ट गर्छौं। अहिले त जागिरमा डिग्रीभन्दा पनि सिप हेर्न थालिएको छ। त्यसैले हामीले भन्ने के हो भने प्लस टु वा ब्याचलर सकाएर रोजगारी खोज्नुभन्दा रोजगारमूलक सिप सिक्नुहोस्।” उहाँले विश्व विदेश जाने सोच भएकाहरूलाई अहिलेदेखि पढ्दै अन्य सिपभन्दा आइटी कोर्स गर्दा राम्रो हुने सुझाव दिनुहुन्छ। उहाँले आइटी सिप सिक्नुभयो भने तपाईं नेपालमै फ्रिल्यान्सर काम गर्न सक्ने र भोलि गएर आफ्नै व्यवसाय खोल्न सक्ने भएकाले आइटी सिप जहिले पनि जहाँ पनि काम लाग्ने सिप हुने बताउनुभयो।

स्कूल अफ इन्फर्मेसन टेक्नोलोजीका शैक्षिक निर्देशक वसन्त चापागाईंले लोक सेवाको तयारी कक्षाका लागि भनेर निर्माण गरिएको छमहिने कम्प्युटर कोर्स अहिले सबैक्षेत्रका लागि काम लाग्ने कोर्सका रूपमा विकास भएको बताउनुभयो। उहाँले ग्राफिक डिजाइन, प्रोग्रामिङ, सफ्टवेयर टेस्टिङ, नेटवर्किङका साथै हट टपिकका रूपमा डाटा साइन्स तथा डाटा एनालाइसिस र एआई रहेको उल्लेख गर्नुभयो। उहाँका अनुसार तीन महिना दैनिक एकदेखि दुई घण्टा लिएर कोर्स १५ हजार, वेब डिजाइन तीन महिनाको १५ देखि २० हजार, पिडियो एडिटिङ छ महिना ३० हजार, पिएफएक्स कोर्स एक वर्षमाथि डेटादेखि दुई लाख, प्रोग्रामिङ तीन महिनाको आधारभूत ज्ञान दिने कोर्स १५ हजार, मोबाइल एप डेभलपमेन्ट कोर्स तीन महिनाको २० देखि २५ हजार, सर्च इन्जिन अटिमाइजेसन (एसइओ) तथा डिजिटल मार्केटिङ कोर्स तीन महिनाको २० हजार रुपियाँको रहेका छन्। उहाँले भन्नुभयो, “अहिले बाजारमा विद्यार्थी कसैले स्कोप हेरेर

पढिरहेका छन् भने कतिले आफ्नो रुचि अनुसार पढिरहेका छन्। आइटीको दुनियाँमा जे पढे वा सिके पनि आफ्नो रुचि अनुसारको सिप सिकौं। पैलै विद्यार्थी भाइबहिनीलाई भविष्यमा काम लाग्ने सिप सिक्न सुझाव दिन्छु।”

प्रोग्रामिङ

नेपालमै बसेर स्वदेश र विदेशको काम गर्न सकिने क्षेत्र प्रोग्रामिङ पनि एक हो। नेपाली युवालाई यस क्षेत्रमा निकै अवसर छ। सफ्टवेयर, वेबसाइट तथा एपबारे रुचि भएका जोसुकैले पनि प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेज सिक्न सक्छन्। यसका लागि विद्यालयमा प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेजका बारेमा पहुँचका सबैले यस्ता कोर्स गर्दा करियरमा निकै राम्रो हुन्छ। त्यसैले प्लस टु पढ्दै एचटिएएमएल, सिएसएस, जाभा, सी, पाइथन, पाइथन, गेम् डेभलपमेन्ट विश्व पाइथन, स्ट्याकलगायतका प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेज सिक्न सक्छन्। यस्ता छोटी अवधिका प्रोग्रामिङ ल्याङ्ग्वेज कोर्सले विद्यार्थीलाई सामान्य वेबसाइट बनाउन, मोबाइल एप बनाउन वा कुनै यस्तै काम गर्न सहयोगी हुन्छ। यस्ता कोर्सले विद्यार्थीलाई प्रोग्रामिङको आधारभूत ज्ञान दिने भएकाले भविष्यमा जुनसुकै क्षेत्रमा काम गर्दा धेरै फाइदा हुन्छ। कतिपय यस्ता कोर्स सिकाउने इन्स्टिच्युटले त रोजगारीको अवसरसमेत जुटाइदिन्छन्। यस्तो अवस्थामा विद्यार्थीले पढ्दै, कमाउन पनि सक्छन्।

मल्टिमिडिया

फुर्सदको समय निकालेर विद्यार्थीले मल्टिमिडियाका कोर्स गर्न सक्छन्। यस्ता कोर्समा विशेष गरी ग्राफिक्स डिजाइनिङ, पिडिओ एडिटिङ, फोटो एडिटिङ, लोगो डिजाइनिङलगायतका सिप पर्छन्। यस्ता सिप विद्यार्थीले अनलाइन कोर्स गरेर, इन्स्टिच्युटमै गएर वा युट्युबमा पिडियो हेरेर लिन सक्छन्।

एआई, रोबोटिक्स र आइओटी

एआईको चर्चा नसुनेको सायद कोही पनि छैन। अहिले फुर्सदमा विद्यार्थीका लागि एआई, रोबोटिक्स र आइओटी निकै सम्भावना भएका क्षेत्र हुन्। यी क्षेत्रमा छोटी अवधिका धेरै ठुलो सफलता हात नलागे पनि यसबारेमा आधारभूत ज्ञान लिन भने सकिन्छ। विश्वमै अहिले रोबोटिक्स र इन्टरनेट अफ थिङ्स

(आइओटी) को प्रयोग बढ्दो छ, यसमा सम्भावना पनि उत्तिकै छ। अहिले ठुलादेखि साना कम्पनी पानव जनशक्ति कसरी घटाउने भन्ने मुद्दामा लागेकाले यस्ता प्रविधिको विकासमा जुटेका छन्। त्यसैले एआई, रोबोटिक्स र आइओटी अहिलेका निकै सम्भावना रहेका क्षेत्र हुन्। यस क्षेत्रमा लगनशीलताका साथ काम गर्न चाहनेका लागि अवसर नै अवसर छ। यससम्बन्धी कोर्स नेपालमा समेत विभिन्न आइटी कम्पनीले दिँदै आएका छन्।

डिजिटल मार्केटिङ

अहिले बाजारमा डिजिटल मार्केटिङ निकै चल्योको शब्द बनेको छ। कुनै सामानको विक्री गर्नुपर्‍यो वा कम्पनीको ब्राण्डिङ गर्नुपर्‍यो भने डिजिटल मार्केटिङ आवश्यक पर्छ। नेपालमा समेत पछिल्लो समय डिजिटल मार्केटिङको माग बढ्दो क्रममा छ। विद्यार्थीले आफ्नो फुर्सदमा अनलाइन वा इन्स्टिच्युटमा गएर डिजिटल मार्केटिङका कोर्स लिन सक्छन्। यसमा सर्च इन्जिन अटिमाइजेसन (एसइओ), सर्च इन्जिन मार्केटिङ (एसइएम), सामाजिक सञ्जाल व्यवस्थापन तथा प्रमोसनलगायत पर्छन्।

हार्डवेयर

हामीले सफ्टवेयरको मात्र चर्चा सुन्ने गरेका हुन्छौं तर सफ्टवेयरका साथै हार्डवेयरसम्बन्धी सिपको भूमिका उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ। आफ्नो इच्छा अनुसार विद्यार्थीले ट्रेनिङ सेन्टरमा गएर मोबाइल, कम्प्युटर रिपेयरिङ बेसिकदेखि चिप लेभल (एडभान्स) सम्मको सिप सिक्छन्। यस्ता सिपले भविष्यमा विद्यार्थीलाई स्वरोजगारतर्फ लैजान सक्छ।

कम्प्युटर ट्रेनिङ

फुर्सदको सदुपयोग गर्ने हो भने विद्यार्थीका लागि कम्प्युटर प्रशिक्षण पनि एक हो। कम्प्युटर सिक्नेभन्दा सहरमा बस्नेका लागि सामान्य लामन सक्छ तर नेपालका दुर्गम गाउँमा यसको महत्त्व आफैं छ। अहिले फुर्सदको समयमा बेसिक कम्प्युटर कोर्सदेखि एडभान्ससम्मका छ महिनादेखि माथिका कोर्स गर्न सकिन्छ। यस्ता कोर्स कुनै पनि समयमा कामको सिलसिलामा काम लाग्ने मात्र नभई भविष्यमा कम्प्युटर ट्रेनिङ सेन्टर खोलेर स्वरोजगारतर्फ लामन सकिन्छ।

कलेज प्रोफाइल

उत्कृष्टताको नमुना किस्ट

काठमाडौँको कयलपोखरीस्थित प्राइम लोकेसनमा रहेको किस्ट कलेज करिब ३० वर्षदेखि निरन्तर उत्कृष्ट नतिजा निकाल्दै आएको शैक्षिक संस्था हो। यो कलेजमा विज्ञानमा २८० जना र व्यवस्थापनमा १४० जनाको कोठा छ। उत्कृष्ट शैक्षिक वातावरण दिइने यो कलेजमा हरेक सेक्सनमा ४० देखि ४५ जना विद्यार्थीले अध्ययन गर्न सक्छन्।

गत वर्षको परीक्षाको नतिजा हेर्ने हो भने यहाँ अध्ययन गरेका ९९.६ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएको तथा ७५ प्रतिशत विद्यार्थीले ए प्लस वा ए ग्रेड ल्याएर पास भएका छन्। यहाँ प्लस टुसँगै स्नातक र स्नातकोत्तर कार्यक्रममा गरी एक हजार छ सयभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत छन्।

किस्ट कलेजको उत्कृष्टताको एउटा प्रमाण भनेको प्लस टुमा यहाँ अध्ययन गरेका विद्यार्थीले उच्च तहको अध्ययनका लागि विषय उपलब्ध भएमा यही कलेज रोजाइमा पर्नु पनि हो। धेरै विद्यार्थी प्लस टुदेखि स्नातकोत्तरसम्म यही कलेजमा अध्ययन गर्न चाहन्छन्। यो यहाँको उपयुक्त शैक्षिक वातावरण, अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप तथा शिक्षण सिकाइका लागि अवलम्बन गरिएका तरिकाका कारण सम्भव भएको हो।

विद्यार्थीको रुचि, क्षमता, इच्छाशक्ति आदिलाई बुझेर उनीहरूको प्रतिभा बाहिर ल्याउन कलेजले स्थापनाकालदेखि नै विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रम र अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दै आएको छ। कलेजले निकाल्ने वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डर छ। सोही अनुसार कलेजका हरेक गतिविधि निर्धारित हुन्छन्। कलेजमा भर्ना भएपछि कहिले परीक्षा हुन्छ ? कहिले नतिजा आउँछ ? तयारीको समय पुग्छ कि पुरैदैन जस्ता दिविधा हुँदैन।

कलेजले शैक्षिक क्रियाकलापसँगै विद्यार्थीको व्यक्तित्व विकासका लागि अतिरिक्त क्रियाकलापमा जोड दिने गरिएको छ। यसले विद्यार्थी कलेजभित्र आन्तरिक प्रतिस्पर्धा र कलेजबाहिर पनि अन्तरकलेज प्रतिस्पर्धामा राम्रो नतिजा ल्याउन सफल भएका छन्।

रोजेर विषय...

त्यस्तै दोस्रो खण्डमा १४ वटा विषय छन्। रसायन विज्ञान, शिक्षा र विकास, भूगोल, कार्यविधि कानून, समाजशास्त्र, आयुर्वेद, भाषाविज्ञान, व्यवसाय अध्ययन, राजनीतिशास्त्र, दर्शनशास्त्र, जनसङ्ख्या अध्ययन, वागवानी, स्वाद्योपेक्षण, नृत्य यो खण्डमा पर्छन्। तेस्रो खण्ड अन्तर्गत ३० वटा विषय छन्। जीव विज्ञान, अर्थशास्त्र, पर्यटन र पर्यटनोन्मुख अध्ययन, कम्प्युटर विज्ञान, बुद्धौली शिक्षा तथा स्याहार शिक्षा, योग तथा अध्ययन, वाद्यवादन, सिलाइ तथा बुनाइ, संवैधानिक कानून, आमसञ्चार अध्ययन, संस्कृति, फेशन डिजाइनिङ, पूर्तिकला, पशुपालन, पन्छीपालन र माछापालन, नेपाली, आङ्ग्रेजी, मैथिली, नेवारी, हिन्दी, चिनियाँ, जर्मन, जापानी, कोरियन, उर्दु, फ्रेंच, हिब्रु, अरेबिक, संस्कृत, पाककला र बाजारशास्त्र यो खण्डमा छन्।

त्यस्तै चौथो खण्डमा २० वटा विषय छन्। गणित, प्रायोगिक गणित, वाणिज्य गणित, मानव अधिकार, पुस्तकालय तथा सूचना विज्ञान, गृह विज्ञान, वातावरण विज्ञान, साधारण कानून, वित्तशास्त्र, सहकारी व्यवस्थापन, बौद्ध दर्शन, प्रायोगिक कला, गायन, चित्रकला, रेशमस्वेती र पौरीपालन, सौन्दर्यकला र केसकला, औषधीजन्य जडीबुटी, फ्लिक्ड र वायरिङ, आन्तरिक सञ्चालन र होटल व्यवस्थापनलगायत यो खण्डमा पर्छन्।

पछिल्ला दिनमा नेपालमा पनि प्राविधिक शिक्षाको विकास र विस्तारमा तीव्रता आएको पाइन्छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ देखि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (सिटिडिभिटी) अन्तर्गतका आङ्गिक प्राविधिक शिक्षालय प्रदेश सरकारमातहत हस्तान्तरण गरेपछि स्थानीय तहसमेतको साफेदारीमा शिक्षण संस्था सञ्चालनको नीति ल्याइएको छ। त्यस्तै शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गतको शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा ९-१२ का लागि प्राविधिक धारसमेत सञ्चालन गर्दै आएको छ।

सिटिडिभिटीका सदस्यसचिव महेश भट्टराईले अन्य विषयको तुलनामा प्राविधिक धारको पढाइ रोजगारमुखी हुने बताउनुभयो। उहाँका अनुसार प्राविधिक शिक्षा पढाइ सकेका विद्यार्थीमध्ये ८० प्रतिशत रोजगारीमा रहेका छन्।

उच्च शिक्षाका लागि अहिले नै विषय छनोट

भविष्यमा डाक्टर इन्जिनियर बन्ने हो भने विद्यार्थीले अनिवार्य तीन विषयसँगै जीव विज्ञान, भौतिक विज्ञान, रसायन विज्ञान रेज्युपर्ने हुन्छ। बेइकर वा व्यवसाय गर्ने हो भने लेखाका सिद्धान्त, फाइनान्स, अर्थशास्त्रजस्ता विषय रोज्न सकिने छ। कानून क्षेत्रमा जाने हो भने संवैधानिक कानून, कार्यविधि कानून पढ्न सकिने छ। एजुकेसनमा जाने हो भने शिक्षा, बालविकासका विषय छन्। पारमर्विकीमा जाने हो भने मनोविज्ञान, भाषा, पत्रकारितालगायतका थुप्रै विषय छन्। सबै विषय पढाउने शिक्षक सबै विद्यालयमा नहुन सक्छन्। त्यसैले नजिकको अन्य विद्यालयमा गएर पढ्न सकिन्छ, तर दबाबमा पढ्नु हुँदैन।

यी विषयलाई पनि नबिसौं

बर सकेसम्म घरपायक हुने, जुन ठाउँमा जस्तो शैक्षिक संस्था छ, त्यहीँ पर्दौं। आफ्नो आर्थिक हँसियत अनुसार शैक्षिक संस्था रोजौं। जुन विषय उपलब्ध छ त्यही पर्दौं। अनुशासित वातावरण भएको, पुस्तकालय सुविधा रहेको, विद्यार्थीलाई स्वतन्त्रता भएको, कम्तीमा गरेर खाने सिप पाउने संस्था रोजौं। जहाँ गराइ र पढाइ जोड्ने सुविधा छ, त्यहीँ पर्दौं। पढाइ नियमित, विद्यार्थीका लागि कुनै पनि हालतमा पढाइ नरोकिने संस्था रोजौं। खुला पोट, सेल्फ स्टडी वा ट्युटोरियलबाट पढ्न पाउने संस्था रोजौं।

Academic Excellence Through Quality Education

KATHMANDU MODEL SECONDARY SCHOOL
BAGBAZAR, KATHMANDU

2081 INTAKE ♥
ADMISSIONS OPEN

+2 Science Management Law

Most Preferred **+2** in Nepal

Scan to Apply Now

Entrance Exam Date
Science: **24th 6-30th Asar, 2081**
Management & Law: **16th Asar to 30th Asar, 2081**

Kathmandu Model College (KMC +2)
Bagbazar, Kathmandu
01-5342121, 5342015
info@ktrmodelcollege.edu.np
www.ktrmodelcollege.edu.np

Admission Open

25 Years of Excellence
२५ पूर्ण छात्रवृत्ति
SCHOLARSHIPS
FOR GRADE XI & XII

+2 Science Management Humanities

2nd Entrance Test Date: **31st Ashadh, 2081 (Monday)**

Kathmandu Bernhardt Secondary School & College

Balkhuchowk, Kathmandu (Opposite to TU Exam Office)
Tel: 5187106, 5187107, 5187444, Email: info@bernhardt.edu.np